

Інститут президентства в Україні

Віктор Погорілко,

доктор юридичних наук,

член-кореспондент

Національної академії наук України

Український центр політичного менеджменту започатковує нову справу – видання „Бібліотеки журналу „Політичний менеджмент”. Мета – публікація праць молодих вчених, які проводять дослідження з актуальних проблем політичних і соціологічних наук. Першою ластівкою „Бібліотеки” стала монографія старшого викладача кафедри права Київського національного лінгвістичного університету Володимира Шатіла. (Шатіло В. А. „Інститут президентства в системі державної влади України”. – К.: Український центр політичного менеджменту, 2004. – 159 с.)

Інститут Президента України є порівняно новим явищем у системі органів державної влади нашої країни. Відповідно, новелою в конституційному праві України є і інститут президентства. До того ж, статус Президента майже виключно визначається нормами Конституції України.

Природно, що відразу в повному обсязі і з урахуванням усіх факторів інститут президентства не міг бути врегульованим, і цього дійсно не сталося. Тому вже через кілька років після ухвалення чинної Конституції постало питання про зміну повноважень Президента на користь Верховної Ради, зокрема, в частині формування уряду.

Але здійснити це можливо і необхідно лише на міцній науковій основі, про що свідчить тривала й донині безуспішна спроба провести політичну чи конституційну реформу в країні. За цих обставин монографічна робота В. Шатіла вельми актуальна.

Приступаючи до дослідження, автор поставив перед собою низку складних завдань, переважну більшість з яких успішно вирішив завдяки вдалому використанню ряду наукових методів.

В цілому наукове дослідження В. Шатіла виявилось плідним. Автор збагатив наукову думку з інституту президентства в Україні, сформулювавши авторську його концепцію. Першочергової уваги

заслужують визначення понять інститутів Президента України і президентства в Україні, класифікація функцій Президента та аналіз механізму їх здійснення.

Проблеми функцій Президента України досліджувало чимало авторів, але, на жаль, у відриві від функцій держави. Цей недолік В. Шатілу вдалося подолати. В результаті він закономірно дійшов висновку, що Президент України здійснює систему функцій, зокрема об'єктні функції (політичну, економічну, соціальну тощо), владні, технологічні функції (представницьку, гарантування конституційного ладу – державного суверенітету, територіальної цілісності України, дотримання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, нормотворчу функцію, установчу функцію) та ін.

Особливої уваги заслуговують міркування автора монографії щодо президентської влади як самостійного виду державної влади. Ця гіпотеза, на наш погляд, є вельми перспективною.

Плідними є дослідження установчої і нормотворчої функцій Президента України.

Монографічна праця В. Шатіла є значним внеском не лише в науку конституційного права, але й у здійснення конституційної (політичної) реформи.

Незабаром у серії „Бібліотека журналу „Політичний менеджмент” вийде книга кандидата історичних наук, члена редколегії нашого журналу Євгена Бородіна „Держава і молодь: історія ювенального законодавства в Україні (середина 80 – 90 років ХХ ст.)”.